

Pater THOMAS IDERGARD SJ
 Predikan för Alla Helgons dag
 2017-11-01

Upp 7:2-4, 9-14; Ps 24; 1 Joh 3:1-3; Matt 5:1-12a
 Katolska stiftsgården Marielunds kyrka (ungdomsläger)

Vad är egentligen ett helgon? Ja, vi känner ju flera av dem till namn, och vad de har utmärkt sig för i Kyrkan: den helige Franciskus av Assisi, den heliga Birgitta, den heliga Moder Teresa... väldigt olika, så vad är gemensamt?

Och vad är Alla Helgons dag? Den protestantiska reformationen på 1500-talet avskaffade ju tron på helgon, så för våra lutherska och frikyrkliga medkristna har dagen istället blivit liktydig med att minnas nära och kära som är döda. Är det alla nära och kära som är helgon?

Nej, inte automatiskt. Och vi katoliker har ju Alla själars dag som vi firar imorgon för att särskilt be för alla dem som vi tror ännu renas i den kärlekens eld som bränner bort det som inte var kärlek i dem, i det tillstånd vi kallar skärselden, och som de flesta måste passera innan de kan komma inför Guds ansikte.

Då ser vi vad som är gemensamt för alla helgon. Deras själar, dvs personligheter, behöver inte renas. De levde redan här i tid och rum på ett sådant sätt att Guds vilja och kärlek helt och fullt bodde i dem, och kunde verka i deras omgivning genom dem. Därför finns de nu helt och fullt hos Gud.

Det här beskrivs på lite olika sätt i Bibeln – till exempel som den oräkneliga skaran vitklädda inför Guds tron i himlen som får se Gud "sådan han är", som vi hörde i våra läsningar. Vi hörde också i responsoriepsalmen att den som ska "gå upp på Herrens berg" – dvs möta Gud som han är – måste ha "oskyldiga händer" och ett "rent" hjärta.

Hur det går till förklarade Jesus i dagens evangelium, den del av hans berömda Bergspredikan som vi kallar för Saligprisningarna. Med "saliga" menar Jesus här "lyckligt lottade". Några är alltså lyckligt lottade för att de är på ett visst sätt: "fattiga i anden", "ödmjuka", "renhjärtade" osv. Till det kommer alltid ett löfte: "dem tillhör himmelriket"; de "skall ärva landet" och "se Gud". Jesus utlovar alltså något lyckligt som ska komma, inte som är redan nu.

Det här är nu ingen uppmaning att låta bli att försöka göra världen där vi lever här och nu till ett bättre ställe. Men det säger att "bättre" betyder mer genomsyrad av Jesus Kristus och hans eviga liv i Gud; och att det verkligt stora, det absolut bästa, sker först bortom den här världen och allt som är svårt i den. Ja, det är ju bara att se på den väg till uppståndelse från lidande och död som Jesus blev först att gå på.

Saligprisningarna är ett program för att bli helgon. Dvs att redan här och nu leva på ett sådant sätt att Gud kan verka fullt ut i och genom mig. Att jag så att säga blir en ambassadör för Jesus eviga liv i Gud här i världen. En ambassadör lever och verkar i ett

land men är medborgare i, hör till, ett annat. Ett helgon lever och verkar fullt ut i världen men är medborgare i, hör till, himlen. När själen så – dvs hela personen; kropp och sinne, tanke och handling – blir uppfylld av Gud behöver den inte renas efter döden.

Den första saligprisningen, den om "de fattiga i anden", lägger grunden för alla övriga. Med andlig fattigdom menar Jesus att inte klänga sig fast vid att mata det egna egot eller att göra något skapat i denna världen, hur bra och gott det än kan vara, till målet för ens liv. Utan att bara finna sin trygghet i Gud och lita på honom. Vad som än händer. Att göra sig oberoende av rikedom både i materiellt hänseende och i form av t ex ständiga positiva känslor och andras gillande. Att inse att det kan bli precis motsatsen när man följer Guds vilja.

Konkret betyder det att försöka bli som Jesus. Genom att vara med honom, främst i bön och att gå i mässon, för att lära sig att älska det Jesus älskar; glädjas åt det Jesus gläds åt; bli upprörd och ledsen av det Jesus blir ledsen av; att vilja det Jesus vill. Det kräver att vi lyssnar och litar på Kyrkan som Jesus har gett i uppgift att på ett särskilt sätt göra honom närvarande i världen som "himlens ambassad" i världen.

Så förstår vi att saligprisningarna i evangeliet främst är en beskrivning av Jesus själv. Av hans sätt att vara följer bestämda sätt att göra. Och en evig belöning i himlens glädje. Målet att försöka bli som Jesus betyder alltså att försöka bli helgon.

Och titta er runt i vårt samhälle idag. Titta på krig och förföljelser. Titta på hat, mobbing och övergrepp. Titta på de sociala mediernas "naturlag" av att missförstå varandra och skrika före man tänker. Titta på det som är svårt i relationerna i familjer och bland vänner. Titta på ego-fixeringen, på allt skryt om att ha det perfekta livet. Ett skryt som vi vet inte är hela bilden. Men som förminskar oss alla till putsade reklampelare som bara bedöms av det som syns på ytan.

Titta på allt detta, och ni förstår varför världen behöver helgon. Varför ni behöver sträva efter att bli helgon. Som här och nu är med Jesus och därför gör på ett sätt som kan bryta alla destruktiva mönster. Och så börja förändra världen som en ljuslåga som tänds sakta börjar lysa upp ett rum. Så att fler kan dras med i det som börjar här och nu, med var och en av er, och en gång ska fullkomnas i himlen, dvs när vi får se Gud som han är.

Alla de som blivit helgon före er är nu helt i Guds närvaro. Kyrkan känner bara till en liten, liten skara av dessa, dvs dem som Gud har låtit Kyrkan förstå är helgon och som hon därför har helgonförklarat. Kanske finns personer ni har känt i den oräkneliga skara som utgörs av alla helgon, de flesta okända? Och som finns i den fullkomnade, segrande Kyrkan i himlen, där de väntar på, och därför ständigt ber för, oss som fortfarande kämpar här i tiden, och för dem som renas på vägen mellan tid och evighet.

Genom alla helgon tröstar Gud oss i det som är eller kommer vara svårt i våra liv. Han ger oss ett hopp som vill hjälpa oss med det allra viktigaste: att vi kan följa Jesus genom vårt liv här, oavsett om det blir kort eller långt, för att också komma dit han är "i evigheters evighet".